

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за лечебните растения

(Обн., ДВ, бр. 29 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 23 и 91 от 2002 г., бр. 30 и 65 от 2006 г., бр. 94 от 2007 г., бр. 36 и 43 от 2008 г. и бр. 80 и 103 от 2009 г.)

§ 1. В чл. 12 думите „заповедта по чл. 10, ал. 2“ се заменят със „заповедите по чл. 10, ал. 2 и 5“.

§ 2. В чл. 13 думите „крайния потребител“ се заменят с „лицата, които ги използват със или без преработване за производство на лекарствени продукти, храни и козметика“.

§ 3. Член 14 се изменя така:

„Чл. 14. Видовете растения, обявени за защитени съгласно приложение № 3 към чл. 37 от Закона за биологичното разнообразие и обхванати в списъка по приложението към чл. 1, ал. 2 на този закон, се опазват съобразно разпоредбите на Закона за биологичното разнообразие.“

§ 4. Член 15 се изменя така:

„Чл. 15. За находища на лечебни растения, намиращи се в защитени територии, се прилагат режимите и нормите, установени със Закона за защитените територии, заповедите за обявяване и плановите за управление на защитените територии, а по отношение на опазването и ползването – разпоредбите на този закон.“

§ 5. Член 19 се отменя.

§ 6. В чл. 21 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2 думите „за ползване, издадено по реда на този закон“ се заличават.

2. Създава се ал. 5:

„(5) Позволителното или заверено копие от него задължително придружава събраните билки или генетичен материал до лицата, които ги използват със или без преработване за производство на лекарствени продукти, храни и козметика, съответно за размножаване.“

§ 7. В чл. 22, т. 1 се правят следните допълнения:

1. След думите „на държавното горско стопанство“ се добавя „или на държавното ловно стопанство в определения им териториален обхват“.

2. В буква "а" след предлога „за“ се добавя „земите и“, а накрая се добавя „или държавното ловно стопанство“.

§ 8. В чл. 25, ал. 1, т. 1 думите "Националния фонд "Българска гора" се заменят с "Бюджета на съответното държавно горско стопанство или държавно ловно стопанство".

§ 9. В чл. 26 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и в нея:

а) след думите "се издава на" се добавя "билкозаготвител - юридическо лице, или на", а думите „или за първична обработка“ се заличават;

б) създават се т. 5, 6 и 7:

"5. срок на ползване;

6. други условия, свързани с опазване на находището;

7. лицата, извършващи ползването, ако те са различни от титуляря на позволителното."

2. Създават се ал. 2 и 3:

"(2) Когато позволителното е издадено на билкозаготвител - юридическо лице, в него поименно се записват физическите лица, с които той организира събирането; броят на тези лица не може да бъде по-голям от 20 души.

(3) Позволителното се издава преди осъществяване на ползването."

§ 10. Създават се чл. 28а и 28б:

"Чл. 28а. Забранява се на физически лица и на юридически лица да продават, изкупуват и превозват билки или генетичен материал, за които няма издадено позволително за ползване по чл. 22 или удостоверение за отглеждане в култура по чл. 46, т. 3.

Чл. 28б. Забранява се ползването на лечебни растения в нарушение на определените в позволителното по чл. 26, ал. 1 вид, количество, район, начин на ползване и други условия."

§ 11. В чл. 30 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думата "тяхното" се добавя "замразяване или", а думата "балиране" се заменя с "опаковане".

2. В ал. 2 след думите "пункт е" се добавя "замразяване или".

§12. В чл. 31 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2:

а) в т. 2 след думата "билки" се добавя "и техния произход по позвоелително";

б) в т. 4 думите "31 януари" се заменят с "20 януари".

2. Създава се ал. 3:

„(3) Предоставянето на информация по ал. 2, т. 1 и 4 може да се извърши на хартиен носител или по електронен път.“

§ 13. Създава се чл. 31а:

"Чл. 31а. (1) Книгата по чл. 31, ал. 2, т. 2 се води за всеки билкозаготвителен пункт и склад за билки и се идентифицира с пореден номер, адрес на билкозаготвителния пункт и данни за билкозаготвителя - име, номер на документа за самоличност и постоянен адрес, когато той е физическо лице, или наименование, седалище, адрес на управление, код по БУЛСТАТ или ЕИК и данъчен номер, когато е юридическо лице.

(2) Приключените книги се съхраняват една година от лицата по чл. 31 и 32, а в случай на прекратяване на тяхната дейност - от съответната регионална инспекция по околната среда и водите.

(3) При прекратяване дейността на пункта или склада за билки лицата по чл. 31 и 32 са длъжни в срок 7 дни писмено да уведомят съответната регионална инспекция по околната среда и водите и да й предоставят за съхраняване книгата по чл. 31, ал. 2, т. 2."

§ 14. В чл. 32, ал. 2 накрая се добавя "и на чл. 31а".

§ 15. В чл. 34 се правят следните изменения и допълнения:

1. Точка 1 се изменя така:

"1. име, номер на документа за самоличност и постоянен адрес - за физическите лица;".

2. Създава се нова т. 2:

"2. наименование, седалище, адрес на управление, код по БУЛСТАТ или ЕИК и данъчен номер на юридическото лице и данните по т. 1 на лицето, което го представлява - за билкозаготвител - юридическо лице, както и имената, номер на документа за самоличност и постоянен адрес на лицата, които ще се впишат в позвоелителното, когато ползването е по реда на чл. 26, ал. 2;".

3. Досегашните т. 2 и 3 стават съответно т. 3 и 4.

§ 16. В чл. 41, ал. 1 след думите „титуляря на позволителното за ползване“ се добавя „или на записаните в него по чл. 26, ал. 2 лица“

§ 17. В чл. 43, ал. 2 се създава т. 7:

„7. утвърждава коефициенти за превръщане на количествата билки от свежо в сухо тегло след съгласуване с научни и браншови организации.“

§ 18. В чл. 44, ал. 2, т. 4 накрая се добавя „съгласно изискванията на Закона за посевния и посадъчния материал“.

§ 19. Член 49 се изменя така:

„Чл. 49. Директорът на държавното горско стопанство или на държавното ловно стопанство:

1. организира охраната на лечебните растения от държавния и общинския горски фонд в териториалния обхват на дейност на горското или на ловното стопанство;

2. издава позволителни за ползване на лечебни растения от държавния и общинския горски фонд в териториалния обхват на дейност на горското или на ловното стопанство.“

§ 20. Създава се чл. 49а:

„Чл. 49а. Органите по чл. 42 могат да възлагат правомощията си, свързани с издаването на позволителните по този закон, на оправомощени от тях длъжностни лица.“

§ 21. В чл. 55 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) В разработката по ал. 1 с предимство се включват разпространените в района видове лечебни растения – обект на стопанско ползване, както и лечебни растения под специален режим на опазване и ползване или представляващи интерес по причини от природозащитен или научен характер.“

§ 22. В чл. 56 ал. 4 се изменя така:

„(4) Министърът на околната среда и водите утвърждава:

1. методика за оценка на ресурсите от лечебни растения;

2. методика за извършване на дългосрочна оценка и наблюдение на естествени популации от лечебни растения.“

§ 23. В чл. 59, т. 4 накрая се добавя „и търговия“.

§ 24. Член 64 се изменя така:

„Чл. 64. Държавните горски стопанства и държавните ловни стопанства контролират ползването и възпроизводството на лечебните растения в горския фонд.“

§ 25. Създава се чл. 64а:

„Чл. 64а. За неуредените случаи при осъществяване на контролните правомощия по този закон се прилагат разпоредбите на глава девета от Закона за опазване на околната среда.“

§ 26. Наименованието на глава шеста се изменя така:

„Принудителни административни мерки и административнонаказателна отговорност“

§ 27. В глава шеста се създава раздел I:

„Раздел I

Принудителни административни мерки

Чл. 64б. За предотвратяване и преустановяване на административните нарушения по този закон, както и за предотвратяване или отстраняване на вредни последици върху лечебните растения и техните находища органите по чл. 64г или оправомощени от тях длъжностни лица налагат принудителни административни мерки.

Чл. 64в. Принудителни административни мерки се налагат в случаите на възникване на непосредствена опасност от увреждане или унищожаване на естествените находища или биологичното разнообразие на лечебни растения вследствие на:

1. нарушения по този закон;
2. природни бедствия;
3. аварии и други непредвидени обстоятелства, предизвикани от човешка дейност.

Чл. 64г. (1) Директорите на регионалните инспекции по околната среда и водите или оправомощени от тях длъжностни лица:

1. спират с мотивирана заповед дейности по ползването на лечебни растения в техните естествени находища, извършвани в нарушение на този закон;

2. издават задължителни предписания за мерки за опазване, поддържане и възстановяване на естествените находища на лечебни растения, както и за предотвратяване и/или отстраняване на нарушения и вредните последици от тях с определяне на срокове и отговорници за изпълнението им.

(2) Директорите на дирекции на национални паркове съобразно териториалната си компетентност или оправомощени от тях длъжностни лица:

1. налагат принудителните административни мерки по ал. 1;

2. ограничават или забраняват достъп до естествени находища на лечебни растения за определен период.

(3) Директорите на държавни горски стопанства, директорите на държавни ловни стопанства и кметовете на общини или оправомощени от тях длъжностни лица съобразно териториалната си компетентност налагат принудителните административни мерки по ал. 2, т. 2, като уведомяват за това съответната регионална инспекция по околната среда и водите.

Чл. 64д. (1) Налагането на принудителните административни мерки се извършва с мотивирана заповед, в която се посочват основанията за налагане, видът и начинът на прилагане на съответната принудителна административна мярка.

(2) Заповедта по ал. 1 може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(3) Обжалването на заповедта по ал. 1 не спира изпълнението ѝ."

§ 28. Разпоредбите на досегашната глава шеста се обособяват в раздел II „Административнонаказателна отговорност“.

§ 29. В чл. 65 след думите „се наказва с глоба“ се добавя „от 100“ и след думите „имуществена санкция“ се добавя „от 300“.

§ 30. В чл. 66 думите „заповедта по чл. 10, ал. 2, се наказва с глоба до 3000 лв.“ се заменят със: „заповедите по чл. 10, ал. 2 или 5, се наказва с глоба от 100 до 1000 лв., съответно с имуществена санкция от 500 до 3000 лв.“

§ 31. Членове 67, 68 и 69 се отменят.

§ 32. В чл. 70 след думите „се наказва с глоба“ се добавя „от 100“, а думите „и за пашата в защитени територии, съгласно изискванията на чл. 15, ал. 3“ се заличават.

§ 33. В чл. 71 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 1:

„(1) Длъжностно лице, което издаде позволително за ползване в нарушение на правилата и изискванията, определени с наредбата по чл. 27, се наказва с глоба от 100 до 3000 лв.“

2. Алинея 2 се отменя.

3. Досегашната ал. 1 става ал. 2 и в нея думите „чл. 10, ал. 1 се наказва с глоба до 5000 лв.“ се заменят с „чл. 10, ал. 2 и на заповедта на директора на регионалната инспекция по околната среда и водите по чл. 10, ал. 5, се наказва с глоба от 200 до 5000 лв.“

§ 34. В чл. 72 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и в нея думите „до 5000 лв.“ се заменят с „от 20 до 1000 лв., съответно с имуществена санкция от 300 до 5000 лв.“

2. Създава се ал. 2:

„(2) Който в нарушение на чл. 28б ползва лечебни растения с редовно издадено позволително, но извън указаните в него вид на ползване, разрешено количество, район или конкретно находище, начин на ползване и срок, както и при неизпълнение на поставените в позволителното други условия се наказва с глоба от 100 до 1000 лв., съответно с имуществена санкция от 200 до 2000 лв.“

§ 35. Създават се чл. 73а и 73б:

„Чл. 73а. Който в нарушение на чл. 28а продава, изкупува и/или превозва билки или генетичен материал, за които няма издадено позволително за ползване по чл. 22 или удостоверение за отглеждане в култура по чл. 46, т. 3, се наказва с глоба от 100 до 2000 лв. или с имуществена санкция от 300 до 3000 лв.“

Чл. 73б. Който наруши изискванията на наредбата по чл. 29, ал. 3, се наказва с глоба от 50 до 3000 лв. или с имуществена санкция от 300 до 5000 лв.“

§ 36. Член 74 се изменя така:

„Чл. 74. Който в нарушение на чл. 31, ал. 2 не уведоми регионалната инспекция по околната среда и водите за организираните от него билкозаготвителни пунктове, не води книга за изкупените, реализираните и наличните количества билки и за техния произход, не осигурява достъп на контролните органи до наличните или намиращите се в процес на първична обработка билки, не предоставя обобщена информация на инспекцията за изкупените и наличните количества билки, се наказва с глоба от 100 до 1000 лв. или с имуществена санкция от 300 до 2500 лв.“

§ 37. Създават се чл. 76б, 76в и 76г:

„Чл. 76б. Когато лицата по чл. 31 и 32 не представят или не притежават документите съгласно изискванията на чл. 33, им се налага глоба от 100 до 1000 лв. или имуществена санкция от 200 до 2500 лв.“

Чл. 76в. За неизпълнение на принудителните административни мерки по чл. 64г физическите лица се наказват с глоба от 100 до 2000 лв., а на юридическите лица и

едноличните търговци се налага имуществена санкция от 300 до 4000 лв.

Чл. 76г. За други нарушения на този закон, ако извършеното не съставлява престъпление, физическите лица се наказват с глоба от 100 до 1000 лв., а на юридическите лица и едноличните търговци се налага имуществена санкция от 200 до 2000 лв.”

§ 38. Навсякъде в закона думите „лекарствени средства“ се заменят с „лекарствени продукти“.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 39. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“.

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на
2010 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Цецка Цачева)

МОТИВИ

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за лечебните растения

Измененията и допълненията на Закона за лечебните растения са свързани с настъпили промени в законодателството, облекчаване на административни процедури по неговото прилагане и отстраняване на констатирани несъвършенства по отношение на отделни негови разпоредби. Те имат за цел подобряване на организацията и контрола върху опазването и ползването на лечебните растения.

Във връзка с горните цели от закона са отпаднали текстове, свързани с материя, отнасяща се до защитените територии и защитените видове растения, която се урежда съответно от Закона за защитените територии и Закона за биологичното разнообразие.

Отразени са настъпилите изменения в организацията и структурата на горския фонд чрез допълнения в правомощията на съответните административни органи.

Предвижда се възможност позволителното да се издава и на юридически лица - билкозаготвители, когато те са организатори на група от берачи, които ще събират билки под ръководството и контрола на титуляря. По този начин се отговаря на обективно наложилата се в практиката необходимост от опростяване на административни процедури при ползването на лечебните растения. Със същата цел и в изпълнение на мерките от Плана за действие за намаляване на административната тежест, приет с Постановление № 867 на Министерския съвет от 2009 г., е предвидена възможност за подаване на сведения по електронен път.

Във връзка с подобряването на контрола се уточняват детайли, свързани с наличието, воденето и съхраняването на документацията в билкозаготвителните пунктове, складовете за билки и предприятията потребители.

За предотвратяване и преустановяване на административни нарушения по закона или за предотвратяване и преустановяване на последствията от тях се определят принудителни административни мерки. Допълнението се предлага в съответствие с изискванията на Закона за административните нарушения и наказания и с оглед ефективното осъществяване на предвидения в закона контрол. В раздел "Административнонаказателна отговорност" се предлагат допълнения във връзка с изменените текстове на закона и се определят минимални прагове на глобите и имуществените санкции.

Предложените изменения и допълнения в Закона за лечебните растения ще доведат до подобряване управлението на този ресурс, на контрола по прилагането на закона и до намаляване на административната тежест.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

